

registrator@naturvardsverket.se

Remissvar

Remissvar på förslaget: "Från avfallshantering till resurshushållning - Sveriges avfallsplan 2012-2017"

(Naturvårdsverkets ärendenummer NV-03714-11.)

Svenskt Vatten företräder vattentjänstföretagen i Sverige och vårt budskap är Friskt vatten samt rena sjöar och hav. Medlemmarna i Svenskt Vatten levererar dricksvatten och tar emot avloppsvatten från ca 8 miljoner anslutna kunder. De är därmed Sveriges viktigaste livsmedelsproducenter och miljövårdsföretag. Svenskt Vatten företräder även de svenska vattentjänstföretagen inom den europeiska vattenbolagsorganisationen EUREAU med mer än 400 miljoner kunder.

Svenskt Vattens ställningstagande

Svenskt Vatten välkomnar att Naturvårdsverkets så tydligt lyfter fram etappmålet *År 2015 tas minst 60 procent av fosforföreningarna i avlopp tillvara och återförs till produktiv mark, varav minst hälften återförs till åkermark.*

Preciseringarna för miljökvalitetsmålen om avfall och återvunnet material under Giffri Miljö respektive God Bebyggd miljö behöver ses över. Om den nationella avfallsplanen ska kunna genomföras behöver de stora skillnaderna i formuleringar överbryggas. Se även bilaga 2.

Att minska användningen av svårnedbrytbara kemikalier i samhället är en förutsättning för att kunna genomföra den föreslagna avfallsplanen. Kemikalieinspektionen behöver få i uppdrag att ta initiativ till förbud av kadmium i konstnärs- och hobbyfärger samt att initiera ett förbud mot silver använt som baktericid i konsumentartiklar. Kemikalieinspektionen behöver också initiera en snabbare tillämpning av REACH inom EU, så att fler ämnen snabbt kan tas med på REACH kandidatlista eller restriktionslista.

Kemikalieinspektionen och Naturvårdsverket måste nu komma överens om liggande förslag till slamförordning för att möjliggöra för regeringen att under våren 2012 ta ett beslut om en reviderad förordning för hållbar återföring av slam till jordbruksmark.

Svenskt Vatten anser att det är logiskt att även matavfall som samrötas med avloppsslam och som återförs till produktiv mark eller åkermark ska få räknas med i återvinningsmålet målet för matavfall.

Svenskt Vatten

Lena Söderberg
vd

Anders Finnson

Bilaga 1

Svenskt Vattens detaljsynpunkter – Naturvårdsverkets text i kursiv stil

Naturvårdsverket skriver så här i remissen: *I de fall matavfallet samrötas med andra substrat som gödsel eller slakteriavfall kan matavfallet räknas in i målet så länge rötresten kan återföras som gödselmedel, så länge det inte innebär en risk för spridning av oönskade ämnen. Vid samrötning med avloppsslam finns det risk för att rötresterna innehåller alltför höga halter av oönskade ämnen. Denna rötrest får inte räknas med i målet.*

Svenskt vattens kommentar: Förslaget är inte logiskt, eftersom:

- målen om att utvinna näring ur matavfall och avlopp syftar till samma sak, att utvinna biogas samt återvinna näringen inom jordbruket
- uppfattningen bygger på ett förlegat synsätt att slam alltid innehåller mer föroreningar än matavfall. Så är inte fallet när det gäller exempelvis tungmetallen kadmium. Om jämförelser görs mellan slam från ett REVAQ-certifierat reningsverk som hunnit långt i sitt uppströmsarbete och har en kadmiumfosforkvot på 17-25 mg Cd/kg P och matavfall som kadmiumfosforkvot mellan 15-30 mg Cd/kg P. Eller om jämförelser görs med matavfall i form av potatisskalrens som kan ha en kadmiumfosforkvot över 100 mg Cd/kg P

Svenskt Vattens kommentarer till Naturvårdsverkets förslag på vad olika aktörer kan göra

KOMMUNERNA

Ta fram planer för hur kommunen bidrar till att målet om ökad återföring av näring i avlopp uppnås. Detta bör ske inom en förvaltningsövergripande VA-planeringsprocess.55

Införa system för att återföra näring från avloppsfraktioner, genom återanvändning av slam, och eller genom utbygganden av källsorterande system, samt föra en dialog med lantbrukets aktörer.

Fortsätta arbetet med att minska tillförseln av oönskade ämnen till avloppet (uppströmsarbete)

Svenskt Vattens kommentar: Bra förslag från Naturvårdsverket. Svenskt Vatten föreslår att kommunerna ska uppmuntra sina VA-huvudmän att REVAQ-certifiera sina reningsverk om slammet avses användas på jordbruksmark.

SVENSKT VATTEN

Fortsätta arbetet med certifieringssystemet REVAQ, vilket bygger på öppenhet och principen om att slamspridning ska vara spårbar. REVAQ:s krav på kontinuerligt

förbättringsarbete och ett aktivt uppströmsarbete bidrar till ökad acceptans av återföring av slam.

Införa ett certifieringssystem för återföring av källsorterade avloppsfraktioner.

Svenskt Vattens kommentar: Bra återkoppling på REVAQ-systemet från Naturvårdsverket. Tilläggas bör att utvecklingen av REVAQ ska ske i nära samverkan mellan Svenskt Vatten, LRF, Livsmedelsindustrin, Dagligvaruhandeln och Naturvårdsverket. När det gäller förslaget om att Svenskt Vatten borde införa ett certifieringssystem för källsorterade avloppsfraktioner vill Svenskt Vatten göra ett klagande. Gäller förslaget källsorterade avloppsfraktioner från VA-verksamhetsområde så är redan REVAQ tillämpligt. Gäller förslaget källsorterade avloppsfraktioner utanför VA-verksamhetsområde så måste det förslaget bygga på en missuppfattning. Avloppsfraktioner som uppsamlat svartvatten eller urin från enskilda hushåll ligger tydligt under avfallslagstiftningen och är därmed snarare en uppgift för Avfall Sverige. Svenskt Vatten delar gärna med sig av erfarenheterna från uppbyggnaden av REVAQ. För att lyckas med uppströmsarbetet behöver myndigheterna ges nedan beskrivna uppdrag.

BOVERKET

Ta fram vägledning om framtagning och utformning av kommunala vat-ten- och avloppsvattenplaner i samverkan med Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten.

Svenskt Vattens kommentar: Den koppar som finns idag i avloppsslammet kommer till 75% från tappvattenrör i fastigheter. Om kopparhalten ska minskas i slammet behöver förslaget kompletteras med att Boverket får i uppdrag att ta fram riktlinjer som kraftigt begränsar användningen av kopparrör i nyproduktion av fastigheter.

Vidare bör Kemikalieinspektionen få i uppdrag att påskynda och uppmuntra uppströmsarbetet. Kemikalieinspektionen bör därför ta initiativ till förbud av kadmium i konstnärs- och hobbyfärger samt initiera ett förbud mot silver använt som baktericid i konsumentartiklar. Kemikalieinspektionen behöver också initiera en snabbare tillämpning av REACH inom EU, så att fler ämnen snabbt kan tas med på REACH kandidatlista eller restriktionslista.

Kemikalieinspektionen och Naturvårdsverket måste nu komma överens om liggande förslag till slamförordning för att möjliggöra för regeringen att under våren 2012 ta ett beslut om en reviderad förordning för hållbar återföring av slam till jordbruksmark.

Bilaga 2

Preciseringarna för miljö kvalitetsmålen om avfall och återvunnet material under Giftfri Miljö respektive God Bebyggd miljö behöver ses över. Om den nationella avfallsplanen ska kunna genomföras behöver de stora skillnaderna i formuleringar överbryggas. Preciseringarna under Giftfri miljö – giftfri miljö och balansen med att uppmuntra återvinning av material är en utmaning som inte alls är löst i de föreslagna preciseringarna. För att få en långsiktigt hållbar återanvändning och återvinning av material föreslår Svenskt Vatten precisering *Avfall förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt. Avfallens påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.*

Förslag till reviderade preciseringar under Giftfri Miljö (återvinningsrelaterat)

Redan befintliga material och varor som innehåller särskilt farliga ämnen hanteras under varornas hela livscykel inklusive avfalls- och återvinningsledet på ett sätt som innebär att människor och miljö inte exponeras.

Återvunnet material är så långt som möjligt fritt från särskilt farliga ämnen och håller därmed likvärdig kvalitet med nyproducerat material med avseende på sådana.

(Naturvårdsverkets) förslag till reviderade preciseringar under God bebyggd miljö (återvinningsrelaterat)

Hushållning med energi- och naturresurser samt förebyggande av avfall. Användningen av energi, mark, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt, resursbesparande och miljöanpassat sätt för att på sikt minska och främst förnybara energikällor används. Avfall förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt. Avfallens påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

Svenskt Vattens förslag

Om preciseringarna för målen för återvunnet material uttrycks som under Giftfri miljö kommer återvinning/återanvändning av material i Sverige att till stor del omöjliggöras. Här måste ett annat synsätt in som uppmuntrar återvinning av material - men där man över tiden successivt kan skärpa kvalitetskraven. Allt för hårt satta kvalitetstkrav från starten kommer slå undan benen på en stor del av branscherna som arbetar för att återvinna/återanvända material.

Under God bebyggd miljö – Avfall har Naturvårdsverket i sin precisering av målen kommit betydligt närmare en målprecisering som på ett ansvarsfullt sätt uppmuntrar återvinning/återanvändning av material. Två olika preciseringar under olika mål skapar helt skilda styrsignaler, vilket inte är acceptabelt för miljömålssystemet. För att kunna få en långsiktigt hållbar restprodukthantering i Sverige förespråkar Svenskt Vatten Naturvårdsverkets precisering ovan – som då ska användas både under Giftfri Miljö och under God bebyggd miljö.